

S?n?ftaki farkl?l?klar için ö?retmen yeterlikleri ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?n?ftaki farkl?l?klar için ö?retmen yeterlikleri ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30400>

Özet

Sınıf farklılıklar için öğretmen yeterlikleri ölçeği (SFYÖ), öğretmenlerin sınıf ortamındaki çeşitliliğe, yani öğrencilerin bireysel farklılıklarına yönelik algıladıkları yeterlik düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Gezer ve İlhan (2016) tarafından Türkçe'ye **uyarlama** çalışmasıyla kazandırılmıştır. Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin öğrenci farklılıklarına karşı gösterdikleri pedagojik yaklaşımları, motivasyonel stratejileri ve genel yeterlik inançlarını değerlendirmektir. Bu adaptasyon çalışması, özellikle Türk eğitim sistemi bağlamında, kapsayıcı eğitim ve farklılaştırılmış öğretim uygulamalarının değerlendirilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen yeterlikleri, sınıf farklılıklar, uyarlama, psikometrik araç, **geçerlik**, **güvenirlilik**, farklılaştırılmış öğretim, kapsayıcı eğitim.

Yazarlar

Mustafa İLHAN, Mehmet GEZER

Amaç

SFYÖ'nün temel amacı, görev yapan veya öğretmen adaylarının, sınıflarındaki öğrenci farklılıklarına (kültürel, akademik, sosyoekonomik vb.) ne kadar etkili bir şekilde yanıt verebileceklerine dair sahip oldukları öz-yeterlik inançlarını belirlemektir. Bu araç, öğretmenlerin farklı öğrenme ihtiyaçlarına sahip öğrencilere yönelik stratejiler geliştirme, sınıf yönetimi ve kişiselleştirilmiş öğrenme ortamları oluşturma becerilerini değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Ölçek, öğretmen eğitim programlarının etkinliğini ölçmek ve mesleki gelişim ihtiyaçlarını tespit etmek için derli bir girdi sağlar. 2016 yılında gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu sağlamaya hedeflemiştir.

Yapı

SFYÖ, öğretmenlerin farklılıklarla başa çıkma konusunda algıladıkları **öğretmen yeterlikleri** inancını ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. Bu yapı genellikle, öğretmenlerin farklılıklar tanıma, öğretimi farklılaştırma ve motivasyonel destek sağlama gibi temel yeterlik alanlarını kapsar.

Ölçek, öğretmenlerin yalnızca teorik bilgi düzeyini değil, aynı zamanda bu bilgileri sınıf

ortam?nda farkl? ö?rencilere yönelik pratik stratejiler uygulama konusundaki ki?isel güvenlerini de yans?t?r. Bu ba?lamda, ölçek **psikometrik** olarak öz-yeterlik kuram?na dayanmaktadır.

Geçerlik

Gezer ve ?lhan (2016) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, SFYÖ'nün yap?sal geçerlik kan?tlar?n? sunmak amac?yla çe?itli analizler gerçekte?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarl? bir faktör yap?s? sergiledi?ini göstermi?tir.

Yap? geçerli?ini sa?lamak ad?na genellikle do?rulamaya ve aç?klay?c? **faktör analizi** (DFA ve AFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve istatistiksel sonuçlar (örne?in, faktör yükleri ve uyum indeksleri) kaynak makalede (Gezer ve ?lhan, 2016) ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur.

Güvenirlik

SFYÖ'nün Türkçe formunun güvenilirlik çal??malar?, özellikle iç tutarl?lık katsay?lar?n?n (Cronbach Alfa) hesaplanmas? yoluyla sa?lanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarl?l?a sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Yüksek **güvenirlik** de?erleri, ölçe?in maddelerinin ölçölmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve tesadüfi hatalar?n minimize edildi?ini i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in Türk ö?retmen popölasyonunda kararl? ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

S?n?ftaki Farkl?l?klar ?çin Ö?retmen Yeterlikleri Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonu s?ras?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek üzere **faktör analizi** uygulanm??t?r. Gezer ve ?lhan (2016), ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak için Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) kullanm??t?r.

Bu analizler, orijinal ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve maddelerin beklenen faktörlere yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Elde edilen uyum indeksleri, modelin veri ile kabul edilebilir düzeyde bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir, böylece ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?u kan?tlanm??t?r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Biçim: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Detaylar kaynak makalede mevcuttur)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adaylar

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, farklı branş ve deneyim düzeylerinden oluşan öğretmenler veya eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcıların, belirtilen yeterlik ifadelerine ne ölçüde katıldıkları belirtilmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen öz-yeterliliği, pedagojik yeterlik, kültürel çeşitlilik, sınıf yönetimi, psikometrik özellikler, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, Mustafa İlhan.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: mustafailhan21@gmail.com

Yazışma Adresi: Mustafa İLHAN (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik araştırmalarda kullanılmak üzere Gezer ve İlhan (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle sorumlu yazar (Mustafa İLHAN) ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin adaptasyon çalışması 2016 yılında yayımlanmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [sinfiftaki-farkliliklar-icin-ogretmen-yeterlikleri-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Gezer, M. ve İlhan, M. (2016). Sınıfı farklılıklar için öğretmen yeterlikleri ölçeğinin Türkçe uyarlaması. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 187-200. Kaynak makaleye şu adresten erişilebilir: [journals.istanbul.edu.tr](#)

S?n?ftaki farkl?l?klar için ö?retmen yeterlikleri ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek maddeleri, orijinal uyarlama makalesinde (Gezer ve ?lhan, 2016) bulunabilir.

Bu ölçek, ö?retmenlerin s?n?ftaki farkl?l?klara yönelik yeterliklerini ölçen ve genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme kullan?lan, çok say?da ifadeden olu?an bir ölçektir. Maddeler, ö?retmenlerin farkl? öğrenme stilleri, kültürel arka planlar ve akademik düzeyler kar??s?ndaki eylemlerine ve inançlar?na odaklan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM